

Ulf Kristersson: Tal vid ceremoni till minne av Förintelsens offer

Talare
Ulf Kristersson
Statsminister

Datum
27 januari 2026

Plats
Stockholm

1 Ers kungliga höghet,

Kära överlevande,

5 Mina damer och herrar,

Tillsammans uppmärksammar vi idag minnet av alla dem som mördades under Förintelsen. Vi minns miljontals människor – judar, romer och många andra – som mördades för sin tro, sin etnicitet, sin sexuella läggning, eller för sitt
10 funktionshinder. Men vi minns också dem som överlevde, alla de med synliga eller osynliga ärr.

Och vi minns dem som med fara för eget liv försökte rädda andras liv. Författaren Vasilij Grossman skrev, och jag citerar: ”Det är författarens plikt att
15 berätta den fruktansvärda sanningen, och det är läsarens medborgerliga plikt att ta den till sig. Att vända sig bort, blunda och gå förbi är att förolämpa minnet av dem som inte längre finns. ”Den medborgerliga plikten gäller alla svenskar. Varje generation bär på en plikt gentemot dem som har fallit offer för hatet. Och vi lever upp till den genom att lyssna, genom att lära – oss själva och
20 varandra – om vad hat kan leda till.

Utan ursäkter och relativisering. Det gäller idag och alla kommande dagar.

25

I år har Förintelsens minnesdag varit en nationell minnesdag i 25 år. Och vi blir som land gång på gång påmindas om varför den behövs. Efter den 7 oktober 2023 har hatet och hoten ökat – igen. Och jag vet att många av er påverkades personligen av Hamas fruktansvärda terrorattack – och av allt det som kom

därefter. Så mycket hat och antisemitism. Så mycket rädsla och otrygghet – även i Europa, även här i Sverige.

35 De berättelserna har återkommit i många av alla mina möten med svenska judar, som när jag besökte synagogan i Göteborg förra året. Och bilden bekräftas också av våra myndigheter. Antisemitism som sprids på skolor i Sverige. Det vittnas om hakkors, kränkande ord om judar på skolan eller som hotfulla skämt. Många judiska elever berättar om att man döljer sin judiska identitet, rädd för antisemitismen eller för att personligen behöva stå till svars för internationella konflikter, eller bli föremål för konspirationsteorier. I vårt land i vår tid. Det är
40 rent skamligt.

45 Det vilar ett ansvar på oss alla att se och bekämpa antisemitismen. Och den regering som jag leder tar det ansvaret på stort allvar. Vi gör vårt yttersta för att svenska judar öppet och tryggt ska kunna leva sina liv, inte dölja sina liv eller frukta för sina liv. Det arbetet står på tre ben: ökad trygghet, mer utbildning och främjande av judiskt liv.

50

För det första måste tryggheten garanteras. Församlingsmedlemmarnas bidrag ska gå till verksamheten, inte till kameror för att garantera verksamhetens säkerhet. Därför har vi steg för steg höjt anslagen för säkerhetshöjande åtgärder.

55 För det andra måste vi öka kunskapen. De som besöker lägren och minnesplatserna och hör vittnesmålen får minnen för livet. Därför har vi ökat anslagen till hågkomstresor. Och vi har gjort medlen permanenta. Vi vill uppmärksamma dem som vågade göra egna insatser i mänsklighetens mörkaste stund.

60

Därför beslutade regeringen idag om ett nytt uppdrag till Forum för levande historia: de ska synliggöra alla frivilliga insatser som gjordes för att rädda människor på flykt från Norge till Sverige under Förintelsen. Längre norrut spelade inte minst samer ofta en viktig roll i räddningsaktionerna. Vid kajen i
65 Oslo står åtta tomma, rostiga järnstolar – ett monument för att hedra de norska judar som deporterades med fartyget Donau den 26 november 1942. Sammanlagt tvingades 773 judar från Norge, många av dem till Auschwitz. Bara 38 överlevde och kunde återvända till Norge efter kriget. Men 1 200 norska

70 judar tog sig faktiskt över gränsen till Sverige. Deras historia ska berättas, liksom
de insatser som gjordes längs gränsen för att hjälpa norska judar på flykt.

För det tredje ska vi fortsätta öka kunskapen om judiskt liv i Sverige och hur det
berikar vårt land. För den judiska minoriteten och kulturen utgör en omistlig
75 del av Sverige. Under förra årets jubileum uppmärksammades det svenskjudiska
kulturarvet runt om i hela landet. Allt från Judiska spår i Dalarna till @Stoltjude
i Luleå. Och glöm inte Marstrands synagoga, ett av de hundra verk som nu ingår
i Sveriges kulturkanon.

80 ***

Avslutningsvis vill jag tala för oss alla och säga att vi är tacksamma, för att ni
som är överlevande orkar berätta er historia. Och att vi är tacksamma över att ni
som är barn och barnbarn, nu vill berätta vidare. Tack för att ni bär vidare
85 minnet av det som drabbade er familj, när allt färre som var med då finns med
oss nu.

Tack för att ni fortsätter påminna oss om det vi aldrig får glömma.

90 Tack.

Källa

<div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-01-28)</div>

95 Taggar

Förintelsens minnesdag, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristersson-tal-vid-ceremoni-till-minne-av-forintelsens-offer>

100

105